

Bilance hospodaření vlády ČR

01.Června 2004 Martin Frélich

Pokusím se zde bilancovat ekonomickou situaci naší země. Samotný fakt přistoupení byl vlastně až určitým vrcholem dlouholetých příprav a vyjednávání, které započaly již v polovině 90. let minulého století.

Bohužel, za vlády sociální demokracie došlo k záměrnému zamlčování informací, které vyústily v nám všem známou a trapnou, až publicitně zmanipulovanou kampaň pro vstup ČR do EU. Ale zpátky k podmínkám. Musím se naprosto ztotožnit s představiteli ODS na všech úrovních, že vlády sociální demokracie se postaraly o jedny z nejhorších podmínek, které si jednotlivé přistupující země vyjednaly. A to ekonomických i politických. Já jsem především zklamán z přístupu většiny stávajících členských zemí k otázce volného pohybu osob. Jedná se totiž o základní pravidlo, o základní svobodu a pilíř, který nám byl odepřen. Česká republika není součástí volného pohybu osob a není tudíž rovnoprávným členem, tak jak nás informoval ministr zahraničí Svoboda.

Chvíli se budu věnovat bilanci ekonomických veličin, tedy veličin, které ukazují makroekonomům, jak si daná země stojí. Budu mluvit o problematice míry nezaměstnanosti, inflace, hrubého domácího produktu a veřejném dluhu.

Nezaměstnanost: přijde mi až kontraproduktivní a paradoxní, že vláda sociální demokracie (jejíž cílem je co nejvyšší zaměstnanost) je tou hlavní příčinou dnešního neutěšeného počtu nezaměstnaných. Svými neustálými a necitlivými zásahy do ekonomiky, podnikání, trhu a svobody občanů úspěšně ničí i poslední naděje, že v této zemi se vyplatí pracovat. Demotivující nastavení systému daní a sociálních dávek, nerozvinuté programy celoživotního vzdělávání a především absolutně nefunkční trh s byty, jsou hlavní příčinou nezaměstnanosti, která dosáhla svého maxima.

Inflace: nástroje na řízení měnové politiky a tedy inflace má v rukou Česká národní banka a tudíž nemůže tato vláda nadělat příliš škody.

Hrubý domácí produkt: přestože hrubý domácí produkt v ČR patří k těm vyšším ve srovnání s členskými státy v Unii, není důvod jásat. Jeho cena je vykoupena drastickým zadlužením ČR a je postaven na spotřebě domácností, což vede k jejich zadlužování. Takto strukturovaný hrubý domácí produkt není zárukou ani rozvoje, ani růstu.

Veřejný dluh: jestliže si vzpomenou generace, které přijdou dlouhá léta po nás, na práci dnešní vlády, budou si ji spojovat s veřejným dluhem. Tempo nárůstu dluhu se stalo nekontrolovatelným a k dnešnímu dni jeho výše narostla na neuvěřitelných 560 miliard korun.

V roce 2000 se Evropská unie na Lisabonském summitu rozhodla, že se do konce roku 2010 stane nejvíce konkurenční a nejdynamičtější ekonomikou na světě a že bude dosahovat lepších hospodářských výsledků, než jaké vykazují dvě hlavní konkurenční země USA a Japonsko, a to při současném zajištění udržitelného rozvoje v oblasti sociální a v oblasti životního prostředí. Dnes už víme, že tento cíl byl velmi ambiciózní a nesplnitelný. Pomyslné nůžky mezi USA a Evropou se naopak otevírají a Evropa se cíli „dohnat a předejhnat“ vzdaluje mílovými kroky. Za účelem koordinace tohoto cíle byla ustavena tzv. Rada pro konkurenceschopnost, která má za úkol řídit proces přípravy a schvalování legislativy, která má dopad na vnitřní trh Unie. Bohužel, Rada poskytuje jen rámcová doporučení a je tudíž jen na konkrétních vládách, jak bude doporučení realizovat. Není nic jednoduššího, než doporučení nerespektovat a začít hledat vinu v nově přistupujících zemích, kde hospodářská úroveň je pod průměrem EU. Tudíž nesplnění nereálných cílů je příčinou rozšíření EU. Dalo by se taky říci, že „patnáctka“ zemí se vzdala ekonomického boomu a dala přednost rozšíření. S tímto tvrzením, které již dnes lze slyšet z úst mnohých

evropských politiků, rozhodně nesouhlasím.

Není možné nevidět, že ekonomická situace Unie zaostává za USA. Těch důvodů je několik: Evropa se nechová jako mocnost a má omezenou schopnost jednat jako celek. Oproti Evropě je Amerika mladší, dynamičtější, produktivnější a má lepší technologie. USA daleko více investují do vzdělání, vědy a výzkumu. Hlavním problémem Evropy jsou její nadbytečné regulace a míra byrokracie. Pokud bude evropská ekonomika tak přísně regulována jako doposud, nedojde k potřebnému ekonomickému růstu. Osobně zastávám názor, že cesta k hospodářskému růstu v ČR i v Evropě vede přes liberalizaci trhu, reformu systémů daní a sociálních dávek, zvýšení kvality vzdělávání a investování do vědy a výzkumu.